

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Informacija o implementaciji Programске linije za podsticaj direktnih investicija za 2020. godinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Na osnovu Uredbe o dodjeli sredstava za podsticanje direktnih investicija i unapređenje konkurentnosti privrede („Službeni list CG“, broj 19/2019), Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu, kao i Programске linije za podsticaj direktnih investicija, 1. avgusta 2020. godine objavljen je Javni poziv za učešće u Programskoj liniji za podsticaj direktnih investicija za 2020. godinu.

Komisija za implementaciju i monitoring Programске linije za podsticanje direktnih investicija, imenovane Rješenjem Vlade Crne Gore, broj: 07-5103/3, od 19. novembra 2020. godine, pristupila je proceduri ocjenjivanja pristiglih prijava. U skladu sa metodologijom i definisanom procedurom, nakon obavljene administrativne provjere predate dokumentacije, kao i ocjene ispravnosti pristiglih prijava i analizi usklađenosti investicionih projekata, pristupila je vrednovanju jednog investicionog projekta – privrednog društva Calexico d.o.o. iz Podgorice.

Predmetni investicioni projekat je zadovoljio sve definisane kriterijume, i njegovim vrednovanjem su se stvorili uslovi za početak procedure odobravanja dodjele sredstava za podsticaj investicija.

Međusobna prava i obaveze Vlade i korisnika sredstava iz Programске linije za podsticaj direktnih investicija urediće se Ugovorom o korišćenju sredstava, koji će pojedinačno biti zaključeni sa podnosiocima prijava.

Odlukom se definiše dodjeljivanje sredstava koja se isplaćuju korisnicima nakon zaključenja ugovora o korišćenju sredstava, u ratama koje iznose jednu trećinu od ukupno dodijeljenog iznosa na sljedeći način:

- a) prva rata se isplaćuje nakon podnošenja činidbene garancije, koju je korisnik sredstava dužan da dostavi Ministarstvu ekonomije u roku od tri mjeseca, (90 dana), od dana zaključenja ugovora o korišćenju sredstava;
- b) druga rata se isplaćuje u roku od tri mjeseca, (90 dana), nakon što korisnik sredstava podnese izvještaj nezavisnog ovlaštenog revizora kojim se potvrđuje da je realizovano više od 50% (investicije) vrijednosti ulaganja u investicioni projekat;
- c) treća rata se isplaćuje u roku od tri mjeseca, (90 dana), nakon ostvarivanja pune zaposlenosti predviđene investicionim projektom i realizacije investicionog projekta, u skladu sa ugovorom o korišćenju sredstava.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Predloženom odlukom se implementira Programska linija i postižu ciljevi definisani Uredbom o podsticanju direktnih investicija, stvarajući osnove za finansijske podsticaje kojima se privlače nove direktne investicije koje kreiraju nova radna mjesta i donose nove tehnologije i nova znanja u Crnu Goru. Njen osnovni cilj je unapređenje poslovnog ambijenta, odnosno stvaranje povoljnije investicione klime, što će za krajnji rezultat imati povećanje konkurentnosti privrede Crne Gore, i smanjenje nezaposlenosti.

Sredstva za podsticanje investicija mogu se dodijeliti za investicione projekte čija je minimalna vrijednost ulaganja 250.000 eura, kojima se obezbjeđuje zapošljavanje najmanje osam novozaposlenih lica u roku od tri godine od dana podnošenja prijave za učešće u postupku dodjele sredstava za podsticanje investicija

Za ulaganje u investicione projekte na području jedinice lokalne samouprave iz sjevernog i središnjeg regiona, osim Glavnog grada Podgorice, sredstva za podsticanje investicija mogu se dodijeliti za investicione projekte čija je minimalna vrijednost ulaganja 100.000 eura i kojima se obezbjeđuje zapošljavanje najmanje četiri novozaposlena lica u roku od tri godine od dana podnošenja prijave.

Ovim investicionim projektom, vrijednost materijalnih i nematerijalnih ulaganja će iznositi ukupno 306.116,53€, čime će se ostvariti zapošljavanje 24 nova zaposlena lica.

Pravni osnov za donošenje Odluke je u skladu sa Uredbom o podsticanju direktnih investicija sadržan u članu 19a stav 3 Zakona o regionalnom razvoju („Službeni list Crne Gore“, br. 20/11, 26/11 i 20/15), kojim je predviđeno da se propisom Vlade uređuju uslovi i način podsticanja razvoja kroz privlačenje direktnih investicija, kriterijumi za dodjelu sredstava za podsticanje direktnih investicija, dinamika isplate tih sredstava, kao i druga pitanja od značaja za povećanje konkurentnosti i razvoja Crne Gore kroz priliv direktnih investicija.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

Predmeti podrške predmetnog podzakonskog akta predstavljaju moguće opcije, tako da se sredstva mogu opredijeliti za:

- **Ulaganja u materijalnu imovinu** koja obuhvataju investiranje u zemljište, objekte, proizvodne pogone, mašine i opremu, kao i troškove zakupa poslovnih prostorija za potrebe realizacije investicionog projekta i investiranje u zakupljeno zemljište, objekte i proizvodne pogone, pod uslovom da period zakupa nije kraći od deset godina od dana zaključenja ugovora o korišćenju sredstava za podsticanje investicija
- **Ulaganja u nematerijalnu imovinu** koja obuhvataju ulaganja u patente i licence, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć, na koje se obračunava amortizacija, a koje koristi korisnik sredstava i vode se u bilansima stanja tog korisnika sredstava.

Sredstva za podsticanje direktnih investicija dodjeljuju se u iznosu od 3.000€ do 10.000€ po novozaposlenom licu na osnovu bodovanja sljedećih kriterijuma:

1. reference privrednog subjekta;
2. udio drugih privrednih subjekata iz Crne Gore tokom i nakon realizacije investicionog projekta;
3. vrijednost investicionog projekta;
4. efekti investicionog projekta vezani za istraživanje i razvoj;
5. efekti investicionog projekta na ljudske resurse;
6. efekti uticaja investicionog projekta na životnu sredinu;
7. obim međunarodnog prometa;
8. ekonomski efekti investicionog projekta;
9. efekti investicionog projekta na regionalni razvoj i
10. pismo o namjerama lokalne samouprave u kojoj privredni subjekat namjerava da ulaže

Ukupna vrijednost dodijeljenih sredstava ne može prelaziti određeni procenat vrijednosti investicionog projekta u zavisnosti od veličine privrednog društva koje je korisnik sredstava, i može iznositi:

- najviše do 50% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za velika privredna društva;
- najviše do 60% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za srednja privredna društva;
- najviše do 70% od ukupne vrijednosti ulaganja u investicioni projekat za mala privredna društva.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predmetnom Odlukom se predviđa finansijska podrška u vidu dodjele sredstava za podsticanje investicija u uslužni sektor, i direktno će uticati na privlačenje direktnih investicija, a time će se ostvariti uticaj na povećanje konkurentnosti, i otvaranje novih radnih mjesta.

Nema troškova za građane i privredu, na osnovu primjene predmetne Odluke.

Dakle, nema troškova.

Predmetna Odluka neće dovesti do stvaranja biznis barijera. Što se tiče administrativne opterećenosti, ona se odnosi na proceduru potpisivanja pojedinačnog Ugovora, i prije svega pribavljanje bankovnih, odnosno činidbenih garancija u skladu sa programskom linijom i samim Ugovorom.

Takođe, potrebno je redovno dostavljati dokaze o realizaciji aktivnosti kako bi se stekli uslovi za dodjelu svih sredstava za podsticanje investicija.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2020. godinu („Službeni list CG” br.74/19 i 61/20) obezbijeđena su sredstva kod potrošačke jedinice Ministarstvo ekonomije za realizaciju programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu, i u okviru njega Programске linije za podsticaj direktnih investicija u iznosu od 2.300.000,00€.

U toku 2020. godine, isplaćena su sredstva u iznosu od 1.012.832,66€ na ime isplate prve/druge/treće rate investicionih projekata, po osnovu Ugovora o korišćenju sredstava za podsticanje direktnih investicija iz 2019. godine.

Naime, privrednom društvu „Mi Rai Inženjering” je isplaćena I i II rata, u ukupnom iznosu od 30.000€. Privrednom društvu „Meso Promet” je isplaćena II rata u iznosu od 504.000€; privrednom društvu „Uniprom” takođe II rata u iznosu od 409.500€; privrednom društvu „Lighthouse of Montenegro” II rata u iznosu od 20.000€; PZU „Stomatološki centar Nikčević” takođe II rata u iznosu od 22.666,66€; i privrednom društvu „Šik Polimlje” II i III rata u ukupnom iznosu od 26.666€.

Članom 32 Uredbe, propisano je da se druga rata dodijeljenih sredstava isplaćuje Korisniku, nakon realizacije preko 50% investicionog ulaganja, odnosno treća rata nakon ostvarivanja pune zaposlenosti predviđene investicionim projektom i realizacije investicionog projekta, u skladu sa Ugovorom o korišćenju sredstava.

U skladu sa metodologijom i definisanom procedurom, Komisija je izvršila vrednovanje 1 aplikacije, po unaprijed definisanim kriterijumima i bodovima, i predložila sljedeće:

- **“Calexico” d.o.o. (95 bodova) - „Ugostiteljski objekat – restoran sa 5* - Podgorica“**

U skladu sa finansijskim okvirom ove Programске linije i definisanim kriterijumima, navodi se da visina sredstava za broj bodova od 86 do 95 iznosi 4.000,00€, a s obzirom da je navedenim investicionim projektom kompanije “Calexico” d.o.o.” iz Podgorice planirano zapošljavanje 24 novozaposlenih radnika, ukupna vrijednost sredstava za podsticanje direktne investicije koja mogu biti dodijeljena iznosi (24 x 4.000,00€) 96.000,00€.

Dodijeljena sredstva za podsticanje investicija isplaćuju se korisniku sredstava nakon zaključenja ugovora, u ratama koje iznose jednu trećinu od ukupnog iznosa dodijeljenih sredstava za podsticanje investicija, i to:

1. prva rata se isplaćuje nakon podnošenja činidbene garancije, koju je korisnik sredstava dužan da dostavi Ministarstvu ekonomije u roku od tri mjeseca, (90 dana), od dana zaključenja ugovora o korišćenju sredstava;
2. druga rata se isplaćuje u roku od tri mjeseca, (90 dana), nakon što korisnik sredstava podnese izvještaj nezavisnog ovlaštenog revizora kojim se potvrđuje da je realizovano više od 50% (investicije) vrijednosti ulaganja u investicioni projekat;
3. treća rata se isplaćuje u roku od tri mjeseca, (90 dana), nakon ostvarivanja pune zaposlenosti predviđene investicionim projektom i realizacije investicionog projekta, u skladu sa ugovorom o korišćenju sredstava.

Period realizacije investicionog projekta može iznositi najduže tri godine od dana podnošenja prijave za učešće u postupku dodjele sredstava za podsticanje direktnih investicija. Dinamika isplate sredstava zavisi od dinamike realizacije investicionog projekta.

Tokom 2021. godine, Komisija očekuje zahtjeve za isplatu preostale III rate za 5 preduzeća po ugovorima iz 2019. godine (u ukupnom iznosu od 971.166,66€), kao i isplatu sredstava po predmetnoj Odluci o dodjeli sredstava za investicioni projekat iz 2020. godine, privrednom društvu „Calexico“ (ukupan iznos 96.000€, tri rate po 32.000€).
Dakle, **maksimalno očekivani iznos isplata tokom 2021. godine, za investicione projekte iz 2019. i 2020. godine je 1.067.166,66€.**

U budžetu Ministarstva ekonomije za 2021. godinu opredijeljena su sredstva za realizaciju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede u okviru Potprogama 15034002 – Unapređenje konkurentnosti privrede, u iznosu od **5.807.197,00€ - 418 Subvencije.**

Implementacijom ove Uredbe ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. **Obrazložiti.**

Nije korišćena eksterna ekspertska podrška u pripremi predmetne odluke.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

U svrhu sprovođenja kontrole namjenskog korišćenja sredstava, Ministarstvo je ovlašćeno da izvrši provjeru korišćenja odobrenih sredstava obilaskom korisnika i njegovih poslovnih objekata i uvidom u dokumentaciju na osnovu koje je ostvarena podrška.

Kontrola namjenskog trošenja dodijeljenih sredstava može se vršiti na nivou svake pojedinačne stavke definisanog budžeta odobrenog projekta.

Pojedinačnim programskim linijama podrške se mogu utvrditi i drugi načini praćenja efekata.

Kriterijumi, odnosno indikatori kojima se prate ostvareni efekti su:

- Broj novootvorenih radnih mjesta – i povećanje %
- Povećanje prodaje na domaćem i inostranom tržištu u %
- Proširenje asortimana %
- Povećanje obima i vrijednosti prometa %
- Povećanje produktivnosti poslovanja %
- Povećanje profitabilnosti poslovanja %
- Stepen konkurentosti jedinice lokalne samouprave
- Broj promovisanih domaćih proizvoda

Ovaj izvještaj će takođe biti segment godišnjeg izvještaja o radu Ministarstva.

Evaluacija Programa će se vršiti po mogućnosti, tj. dostupnosti finansijskih sredstava, godinu dana od dana dodijeljene podrške.

Datum i mjesto

Podgorica, 2.4.2020. godine

Stariješina

mr. Jakov Milatović, ministar